

Viktförändringar efter kirurgi för lumbal spinal stenos EN REGISTERSTUDIE AV 2317 PATIENTER FRÅN SWESPINE

Uppsala Universitet, Inst för kirurgiska vetenskaper. *Ortopediska kliniken, Länssjukhuset Sundsvall, +UCR, Uppsala Clinical Research Center och ++Ortopediska Kliniken, Uppsala Universitetssjukhus.

Introduktion

Prevalensen av fetma och övervikt har stigit de senaste decennierna. Det ger fysiska och psykiska konsekvenser, och därmed ett ökat fokus på viktkontroll och viktreduktion. Fetma och övervikt är vanligt bland patienter med spinal stenos, och operation för lumbal spinal stenos (LSS) är den vanligaste ryggoperationen idag. Den minskade fysiska aktiviteten sekundärt till LSS uppges ofta vara orsaken till ökad vikt och oförmåga till viktning. Syftet med vår studie var att beskriva viktförändring 1 och 2 år efter kirurgi för LSS, samt beskriva hur den postoperativa viktförändringen korrelerade med 2-års resultatet.

Material & Metod

Svenska ryggregistret (Swespine) användes för studien. 2317 patienter som opererades för LSS inkluderades. Patienterna svarade på uppföljningsformulär preoperativt, 1 år och 2 år efter operationen. Uppgifter om kön, ålder, rökning, vikt, längd, smärtduration, tidigare ryggoperationer angavs preoperativt. Våra uppföljningsvariablerna vid 1 och 2 års uppföljningen var vikt, EQ-5D, ODI, ryggsmärta (VAS), bensmärta (VAS) och patientnöjdhet med operationen. Preoperativt delades patienterna in i grupper utifrån body mass index (normalvikt, övervikt och fetma). För att analysera hur den postoperativa viktförändringen korrelerade med resultatet delades patienterna in i ökad vikt (+6 till +22 kg), vikt stabila (-5 till +5 kg) och minskad vikt (-6 till -40 kg).

Resultat

Vi fann att grupperna med fetma och övervikt visade en diskret viktning 1 och 2 år efter operationen. I den normalviktiga gruppen förändrades vikten inte signifikant. I fetma gruppen minskade vikten -2.0 kg (95% CI, -2.4 till -1.5) och i överviktiga gruppen minskade vikten -0.6 kg (95% CI, -0.9 till -0.4) under uppföljningstiden. Utifrån postoperativ viktförändring fann vi inga skillnader i EQ-5D eller ryggsmärta mellan grupperna. Gruppen som ökade i vikt visade sämre resultat vad gäller bensmärta ($p=0.003$) och ryggfunktion enligt ODI ($p=0.008$) jämfört med den viktstabila gruppen. Den korrigerade oddskvoten för nöjdhet efter operationen var 0.631 (95% CI, 0.419-0.949) i gruppen som ökade i vikt, med den viktstabila gruppen som referens.

Diskussion

Patienter med fetma och övervikt visade små och för dom flesta deltagare en icke kliniskt relevant viktreduktion 1 och 2 år efter operation. Ökad vikt efter operationen korrelerade med sämre resultat vad gäller bensmärta och ryggfunktion. Patienter som ökade 6 kg eller mer i vikt efter operationen var i mindre utsträckning nöjda med operationsresultatet jämfört med viktstabila patienter.